

Enligt sändlista

Beslut om uppehåll i jakttiden för älg

Beslut

Länsstyrelsen beslutar om ett uppehåll i jakttiden för älg inom Jämtlands län inrättade älgförvaltningsområden under 14 dagar. Beslutet gäller jaktåren 2022/2023, 2023/2024 och 2024/2025. Samtliga tre jaktår innefattar samma start- och slutdatum för uppehållet:

- Från och med den 26 september till och med den 9 oktober 2022.
- Från och med den 26 september till och med den 9 oktober 2023.
- Från och med den 26 september till och med den 9 oktober 2024.

Länsstyrelsen beslutar enligt 59 § jaktförordningen (1987:905) att detta beslut gäller även om det överklagas.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Av vad som framgår av bilaga 2 Jaktförordningen (1987:905) är jakt efter älg inom Jämtlands län tillåten mellan den 1 september till och med den 31 januari. För jakt som sker utanför licens- och älgskötselområden och som endast avser älgkalv ska jakttiden vara fem dagar. Jakttidens början ska vara densamma som den som gäller i det älgförvaltningsområde i vilken jakten ska ske.

Om möjligheterna att uppnå beslutade mål inom länet avseende skadenivåer på skog och trafik orsakade av älg inte försvåras, får länsstyrelsen i län där jakten ska börja den 1 september besluta om uppehåll i jakten om en period om högst 14 dagar under älgens parningstid.

För områden som är belägna i Jämtlands län på renbetesfjällen får länsstyrelsen besluta om uppehåll i jakten om det behövs med hänsyn till renskötseln eller snöförhållanden.

Viltförvaltningsdelegationen är beredande inför länsstyrelsens beslut i fråga om ett eventuellt uppehåll i jakttiden för älg. Samtliga intressen inom delegationen har därför tagit del av länsstyrelsens tjänstemannaförslag och vid viltförvaltningsdelegationens sammanträde den 17 februari 2022 givits möjlighet att inkomma med synpunkter och förslag på jakttider inför detta beslut. Länsstyrelsens tjänstemannaförslag var uppdelat enligt följande:

Förslag 1

Uppehåll i jakttiden för älg i Jämtlands län är 14 dagar och gäller för de kommande tre jaktåren 2022/2023, 2023/2024 och 2024/2025. Samtliga tre jaktår innefattar samma start- och slutdatum för uppehållet:

- Från och med den 24 september till och med den 7 oktober 2022.
- Från och med den 24 september till och med den 7 oktober 2023.
- Från och med den 24 september till och med den 7 oktober 2024.

Förslag 2

Uppehåll i jakttiden för älg i Jämtlands län blir 14 dagar och gäller för de kommande tre jaktåren 2022/2023, 2023/2024 och 2024/2025. Start- och slutdatum för uppehållet anpassas för respektive jaktsäsong för att möjliggöra fyra jaktbara helger i september:

- Från och med den 26 september till och med den 9 oktober 2022.
- Från och med den 25 september till och med den 8 oktober 2023.
- Från och med den 30 september till och med den 13 oktober 2024.

Motivering till beslutet

Samråd med viltförvaltningsdelegationen

Intresset för trafiksäkerhet och illegal jakt, jakt- och viltvårdsintresset, naturvårdsintresset, friluftintresset, lokalt näringsliv och turism, fäbodbruket och de politiska företrädarna från Centerpartiet och Socialdemokraterna tillstyrker länsstyrelsens tjänstemannaförslag om ett uppehåll i jakttiden för älg.

- Intresset för trafiksäkerhet och illegal jakt motiverar sitt tillstyrkande med att ett uppehåll är positivt men också att älgjakten ska bedrivas i så stor utsträckning som möjligt i september. Intresset föredrar att datumen för uppehållet anpassas för att möjliggöra fyra jaktbara helger i september.
- Jakt- och viltvårdsintresset motiverar sitt tillstyrkande med att ett uppehåll är positivt för älgpopulationen och att det möjliggör tid för småviltsjakten. Intresset föredrar ett fast start- och slutdatum från 24 september till 7 oktober.

- Representant för lokalt näringsliv och turism anger i sitt tillstyrkande att det är viktigt med god framförhållning rörande dessa beslut så att planering underlättas.
- Representant för fåbodbruket motiverar sitt tillstyrkande med att det är positivt med ett uppehåll och föredrar ett fast start- och slutdatum från 24 september till 7 oktober.

Skogsnäringsintresset anser att skadenivån på skogen är fortsatt för höga och att ett uppehåll i jakttiden för älg försvårar målsättningarna gällande skador på skog. Vidare anser skogsnäringsintresset att datumen vid ett eventuellt beslut om uppehåll ska anpassas för att därigenom möjliggöra fyra helger med älgjakt i september.

Majoriteten av delegationens ledamöter poängterade även vikten av att ha lika datum som Västernorrlands län vid ett eventuellt beslut om uppehåll.

Jakttid i förhållande till avskjutningsnivåer

Älgförvaltningsgruppens ansvar är att samordna älgförvaltningen inom respektive område, att sätta kvantitativa och kvalitativa mål för älgstammen som harmoniserar med målen gällande skogsskador, trafikolyckor och toleransnivåer för rennäringen samt föreslå en lämplig avskjutning för att uppnå dessa mål. Länets älgförvaltningsområden och älgskötselområden planerar själva sin avskjutning för att bidra till att dessa mål uppfylls. I tillägg har samtliga älgförvaltningsområden som mål att sänka älgstammen inom sitt älgförvaltningsområde med ett ökat avskjutningsmål som följd.

Fyllnadsgraden mot beslutade avskjutningsmål inom Jämtlands sex inrättade älgförvaltningsområden enligt älgförvaltningsplanerna har för jaktåren 2019/2020, 2020/2021 och 2021/2022 ett genomsnitt på 87 % för vuxna älgar och 79 % för kalv (Älgdata.se). Totalt är fyllnadsgraden 84 % där den lägre uppfyllnadsgraden för kalv drar ner genomsnittet.

Älgobsen för länet under samma tidsperiod har också en vikande trend vilket är i linje med de mål som satts vilket länsstyrelsen anser påvisar att älgstammen minskar.

Det har varit svårt att fylla målsättningarna avseende avskjutningen på kalv i Jämtlands län. Detta kan bero på att andelen kalv överskattas, predation samt att reproduktionen enligt trend de senaste tre åren har minskat.

Brunstperiod

I Sverige har det under lång tid varit en princip att inte jaga under brunsten. Ett av huvudargumenten för detta har varit att inte störa

älgen under parningsperioden. Länsstyrelsen har uppfattningen att etikfrågan bör beaktas. I dagsläget saknas det forskning som direkt undersökt hur jakt under brunsten påverkar reproduktionen. Det går därför inte att utesluta att jakten påverkar älgens reproduktion.

Vad gäller tidpunkt för brunst, finns studier från södra Sverige som har visat att inte alla älgar brunstar samtidigt. Dessa studier visar även att 80–95 % av alla älgkor har brunstat den andra måndagen i oktober¹. Vid ett antagande att älgen brunstar ungefär samma tid inom Jämtlandsregionen som i de södra delarna av Sverige anser länsstyrelsen att det uppehåll som funnits i tidigare beslut om jakttider på älg väl sammanfaller med den period då de flesta älgarna brunstar.

Jaktperiodernas längd

Naturvårdsverket har i sin redovisning av regeringsuppdrag om uppföljning av mål inom älgförvaltningen² redogjort att en genomsnittlig älgjägare lägger majoriteten av sina jakt dagar på helgdagar.

De fasta datumen från och med 26 september till och med 9 oktober frigör fyra jaktbara helger i september med undantaget av jaktåret 2024/2025 då tre jaktbara helger frigörs i september. Detta oavsett om uppehållet startar den 26 september eller senare.

Länsstyrelsen beaktar även andra intressen och näringar såsom det rörliga friluftslivet i länet. Upphållet har varit och är väl etablerat och känt för många som då har möjlighet att idka annan sysselsättning i skog och mark utan att störa eller påverkas av älgjakt. Upphållet varar samtliga tre jaktår under 14 dagar och innebär således ett uppehåll som sträcker sig över två veckoslut. Detta tillgodoser den övriga allmänhetens intressen på samma sätt som tidigare år.

Västernorrlands län och Västerbottens län har beslutat eller kommer att besluta om samma datum i sina respektive beslut och därmed kommer det vara lika jakttider i de tre länen. Vidare sträcker sig länsstyrelsens beslut, i likhet med Västerbottens län och Västernorrlands län, över tre jaktår för att skapa möjlighet för god planering och god framförhållning.

Betesskador och trafikolyckor

Jämtlands läns övergripande målsättning för utvecklingen av skador på skog och trafikolyckor är att de ska minska. Årliga skador av älg på tallungskog bör inte överstiga 2–5 procent baserat på medelvärdet över de tre senaste älgbetesinventeringarna (ÄBIN) och när ungsbogen når fem meters höjd är sju av tio tallstammar oskadade av

¹ Malmsten m.fl. (2014). Reproductive characteristics in female Swedish moose (*Alces alces*), with emphasis on puberty, timing of oestrus, and mating.

² Naturvårdsverket - Uppföljning av mål inom Älgförvaltningen. NV-0087217

älg. Årliga skador av älg på tallungskog utifrån en sammanvägning för de tre senaste inventeringsåren 2019, 2020 och 2021 är 12,5 procent och har en vikande trend (Skogsstyrelsen 2022).

För att sju av tio tallstammar ska vara oskadade när ungskogen når fem meters höjd behöver minst 85 procent av tallstammarna vara oskadade vid inventeringen. Utifrån en sammanvägning för de tre senaste inventeringarna samma tidsperiod som ovan är andelen oskadade tallar 58 procent och har en ökande trend (Skogsstyrelsen 2022).

Vidare enligt de övergripande riktlinjerna ska det vara möjligt att föryngra skogsmarken med lämpligt trädslag. Trädslag väljs utifrån ståndortsförhållanden. Utpräglade tall-marker föryngras inte med gran. På marker som passar både för tall och gran föryngras minst en fjärdedel med tall. Tallandelen i ungskogar bör öka inom de älgförvaltningsområden där andelen tall har reducerats som en följd av älgbete. För Jämtlands del föryngras 69 procent respektive 36 procent av mager mark och mellanmark med tall och har en ökande trend. Detta utifrån en sammanvägning för de tre senaste inventeringarna samma tidsperiod som ovan (Skogsstyrelsen 2022).

Andelen provytor i ÄBIN med gynnsam konkurrensstatus för rönn, asp och sälg (RASE) ska enligt länets övergripande målsättning öka på älgförvaltningsområdesnivå. För Jämtlands del är andelen ytor inom vilka RASE har gynnsam konkurrensstatus 5 procent och har mellan åren 2016 och 2021 en oförändrad trend (Skogsstyrelsen 2022).

Utvecklingen av antalet älgolyckor i Jämtlands län har haft en vikande trend sedan året 2017 (Nationella viltolycksrådet, 2022).

Länsstyrelsens samlade bedömning

Under samråd med viltförvaltningsdelegationen tillstyrkte en övervägande del av delegationens ledamöter länsstyrelsens tjänstemannaförslag om ett uppehåll i jakttiden för älg. Vidare framlade majoriteten av delegationens ledamöter vikten av att ha lika datum som Västernorrlands län vid ett eventuellt beslut om uppehåll.

Samordning med framför allt Västernorrlands län är något som har haft stor vikt på grund av det omfattande samarbetet som finns mellan länen samt att det finns länsöverskridande älgförvaltningsområden. Jakttider enligt detta beslut är överensstämmande med beslutade eller kommande beslut om jakttider för älgjakt inom Västerbottens och Västernorrlands län.

Länsstyrelsen har vidare tagit hänsyn till fasta datum för uppehållet under en kommande treårsperiod för att möjliggöra god planering och

framhållning samt att i kombination möjliggöra fyra jaktbara helger i september.

Länsstyrelsen har med ovanstående i beaktning därmed valt att flytta det fasta start- och slutdatum som framgick av tidigare tjänstemannaförslag med två dagar.

Länsstyrelsens vidare bedömning är att det inte finns någonting som tyder på att den jakttid efter älg som tillåtits under de senaste åren är den begränsande faktorn för hur många älgar som fällt, eller att jakttidens omfattning med uppehåll under älgens parningsperiod försvårar möjligheterna att uppnå beslutade mål inom länet avseende skadenivåer på skog och trafik orsakade av älg. Den eventuella inverkan på avskjutningen som skulle kunna uppstå är så liten att den i sin tur har en försumbar påverkan på de mål som har satts upp gällande skadenivåer på skog och trafik i Jämtlands län. Länsstyrelsen bedömer därmed att ett uppehåll om 14 dagar under jakttiden på älg inte kommer att försvåra beslutade mål inom länet avseende skadenivåer på skog och trafik orsakade av älg.

Med ovanstående motivering beslutar länsstyrelsen att ett uppehåll i jakttiden under 14 dagar från och med den 26 september till och med den 9 oktober för de tre kommande jaktåren 2022/2023, 2023/2024 och 2024/2025 ska införas.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Av 33 § första stycket jaktlagen (1987:259) framgår att jakt efter älg får ske efter licens av länsstyrelsen och inom ett område som länsstyrelsen har registrerat (licensområde). Jakt efter älg får även ske utan licens inom ett område som länsstyrelsen har registrerat (älgskötselområde).

Vidare framgår av fjärde stycket samma lag och paragraf att i områden som inte omfattas av första stycket får jakt efter älg avse endast älgkalv.

I 3 a § jaktförordningen (1987:905) framgår att jakt efter älg är tillåten under de tider som anges i bilaga 2 till denna förordning. Av vad som framgår av bilaga 2 är att jakt på älg inom licensområden och älgskötselområden är tillåten 1 september – 31 januari för Jämtlands län.

Vidare framgår att om möjligheterna att uppnå beslutade mål inom länet avseende skadenivåer på skog och trafik orsakade av älg inte försvåras, får länsstyrelsen i län där jakten ska börja den 1 september besluta om uppehåll i jakten om en period om högst 14 dagar under älgens parningstid.

Enligt 59 § jaktförordningen (1987:905) framgår att länsstyrelsen får förordna att dess beslut ska gälla utan hinder av att det har överklagats.

Information

Beslutet kommer att kungöras i lokaltidningar för berörda områden samt på Länsstyrelsen Jämtlands hemsida.

Jakttiden för älg i Jämtland läns inrättade älgförvaltningsområden under jaktåren 2022/2023, 2023/2024 och 2024/2025 är:

Älgskötselområden och Licensområden (alla djur)

- 1 september – 25 september 2022, 10 oktober 2022 – 31 januari 2023.
- 1 september – 25 september 2023, 10 oktober 2023 – 31 januari 2024.
- 1 september – 25 september 2024, 10 oktober 2024 – 31 januari 2025.

Kalvjaktsområden, hela länet (ej registrerad mark)

- 1 september – 5 september 2022
- 1 september – 5 september 2023
- 1 september – 5 september 2024

Kontaktuppgifter

Välkommen att kontakta Länsstyrelsen för frågor på telefon 010 - 225 30 00 eller via e-post jamtland@lansstyrelsen.se. Ange ärendets diarienummer 775-2022 i ämnesraden för e-post.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av Olov Hallquist med naturvårdshandläggare Jerk Sjöberg som föredragande. I den slutliga handläggningen har även naturvårdshandläggare Sara Lindquist och naturvårdshandläggare Johanna Gjersvold deltagit.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Sändlista

Naturvårdsverket

Skogsstyrelsen

Viltförvaltningsdelegationen i Jämtlands län

Polisen Region Nord

Svenska Jägareförbundet Mitt Norrland

Jägarnas Riksförbund

Länsstyrelsen i Västerbottens län

Länsstyrelsen i Gävleborgs län

Länsstyrelsen i Dalarnas län

Länsstyrelsen i Västernorrlands län

Härjedalens älgförvaltningsgrupp

Bergs älgförvaltningsgrupp

Östersund/Sundsvalls älgförvaltningsgrupp

Strömsund/Sollefteås älgförvaltningsgrupp

Västjämtlands älgförvaltningsgrupp

SCA Skog AB

Stora Enso Skog och Mark AB

Holmen Skog AB

Sveaskog Förvaltnings AB

Sametinget

Bilagor

1. Överklagandehänvisning Naturvårdsverket

Du kan överklaga beslutet hos Naturvårdsverket

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos Naturvårdsverket.

Hur överklagar jag beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Jämtlands län antingen via e-post; jamtland@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Jämtlands län, 831 86 Östersund.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det Naturvårdsverket som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från dig samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta Länsstyrelsen via e-post, jamtland@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-225 30 00. Ange diarienummer 775-2022.